

www.referateok.ro – cele mai ok referate

Drept administrativ

*Actele administrative exceptate de la controlul
judecătoresc potrivit legii contenciosului administrativ*

Principiile contenciosului administrativ

În statul de drept existența contenciosului administrativ este condiționată de aplicarea a două principii: principiul respectării drepturilor legal dobândite și principiul obligativității Statului de a asigura executarea hotărârilor judecătorești.

Este necesar ca persoana să fie sigură că raporturile juridice, încheiate în mod legal, în cadrul ordinii de drept existente, sunt intangibile. Atât activitatea ființei umane cât și aceea a Administrației se caracterizează prin posibilitatea de a scruta viitorul în estimările efectuate. Prevederea este garantată numai dacă persoanele și Administrația au siguranța în durabilitatea raporturilor juridice pe care și-au întemeiat și orientat activitățile.

Noțiunea contenciosul administrativ

Administrația Statului are sarcina de a asigura aplicarea legilor, de a edicta acte normative în scopul executării legilor, de a asigura funcționarea serviciilor publice, de a lua măsuri pentru executarea contractelor administrative, ocrotirea drepturilor persoanelor și satisfacerea cerințelor acestora, menținerea ordinii publice. Dacă uneori, în îndeplinirea acestor

sarcini , Administratia lezează drepturile sau interesele persoanelor, acestea pot formula o reclamație , o *contestație juridică* , rezolvată în mod *contencios* de către organele componente.

Ramurile contenciosului administrativ

S-a considerat contenciosul administrativ ca fiind alcătuit din patru ramuri: contenciosul de plină jurisdicție , de anulare ,de interpretare și de represiune . Această diviziune devenită clasică datorită jurisprudenței Consiliului de Stat din Franța a fost adoptată în multe din statele europene , deși ea nu corespunde , în total sistemului consacrat aceste state.

Există un contencios obiectiv atunci cand situația contenciosului este determinată de o problemă de drept obiectiv și un contencios și un contencios subiectiv atunci când se pune în cauză existența și întinderea unor drepturi subiective ale reclamantului.

În contenciosul de anulare , instanța judecătorească pronunță anularea actului administrativ ilegal ,dacă constată neconcordanța actului administrativ cu starea de legalitate.

Daca actul administrativ ilegal a produs daune, acestea pot fi cerute la o alta instanța și uneori cu alti procedura, instanța judecand, în fond, atat din punct de vedere al dreptului cat pi al faptelor.

În contenciosul de plina jurisdicție, competența judecatorilor este mai mare și to decizia lor nu se limiteaza numai la anularea unui act ilegal, ci pot dispune pi alte masuri precum: recunoașteri de drepturi subiective, restituiri, reintegrari, despagubiri pi chiar eventual modificarea unui act administrativ.

Aceasta competența mai largă a judecătorilor este recunoscută atunci când sunt chemați să soluționeze o problemă de drept subiectiv, și când în constatarea făcută, se recunoaște reclamantului existența unui asemenea drept. În acest mod, contenciosul subiectiv din punct de vedere al constatării, este, în general, și un contencios de plină jurisdicție din punct de vedere al deciziei.

ORGANIZAREA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV **ROMÂN PRIN LEGEA NR. 29/1990**

Regrese față de Legea contenciosului administrativ din 1925. Considerăm că reglementarea realizată prin Legea nr. 29/1990 nu se ridică la înălțimea cerințelor actuale privind garantarea efectivă și eficientă a apărării drepturilor și libertăților omului, a înlăturării arbitrariului și abuzurilor posibile ale Administrației. Sub acest aspect chiar în raport cu legea contenciosului administrativ din 23 decembrie 1925, care avea multe lacune, remediate ulterior prin contribuția doctrinei și jurisprudenței, unele reglementări din Legea nr. 19/1990 apar ca un regres.

Așa de exemplu, în art. 2 enumerarea actelor administrative care nu pot fi atacate în justiție este amplificată față de Legea din 1925 și totodată se menține distincția criticabilă dintre actele administrative de autoritate și actele de gestiune.

De asemenea, prin alin. 2 al art. 6 a) Legii nr. 29/1990 se stabilește că judecarea acțiunilor de contencios administrativ se face de tribunal, sau de curtea de apel, dar "în complet format din doi judecători, iar nu din trei judecători, conform reglementării cuprinsă în art. 9 al Legii din 1925. Prin urmare, în concepția legiuitorului din 1990, acțiunile de contencios administrativ nu prezintă aceeași importanță ca celelalte acțiuni (civile, penale etc.) pe care tribunalele le judecă în complet format din trei judecători, și de aceea stabilește un complet format din doi judecători, ca la nivelul judecătorilor. Dar practica judiciară din perioada interbelică a arătat importanța similară a acțiunilor de contencios administrativ în raport cu celelalte acțiuni judecate de Curțile de Apel de atunci. Faptul că în sistemul legii române s-a organizat un singur grad de jurisdicție, la tribunale, sau la curțile de apel, cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, constituie un temei în plus pentru garantarea unei judecați, la secțiile de contencios administrativ,

cel puțin egale în importanță cu aceea de la celelalte secții. Consecvent acestei concepții discriminatorii a acțiunilor de contencios administrativ față de celelalte acțiuni judiciare, în art. 14 din Legea nr. 29/1990, o atare hotărâre a instanței jurisdicționale este denumită "sentință", iar și ca la nivelul judecătorilor, noțiunea de sentință fiind utilizată pentru hotărârile tribunalului și curții de apel în loc de "decizie", așa cum era definită și în art. 11 din Legea contenciosului administrativ din 1925, în concordanță cu natura juridică a actelor administrative care sunt decizii.

Preluarea unor teorii ale doctrinei și jurisprudenței din perioada interbelică de către Legea contenciosului.

În alte cazuri "însă s-a ignorat jurisprudența Curții de Casație" în domeniul contenciosului administrativ, astfel "această majoritate reglementară din Legea nr. 29/1990 constituie un regres față de nivelul teoretic științific atins în perioada interbelică".

Actele administrative de autoritate și actele de gestiune.

Considerându-se, în mod eronat, că Statul are o dublă personalitate juridică și anume: o personalitate de drept public în temeiul căreia el poate fi titular de drepturi de putere publică și o personalitate de drept privat, care-i dă folosința drepturilor patrimoniale, asemănătoare în personalitatea pe care o au persoanele fizice în doctrină s-au definit actele emise de Stat în exercițiul calității sale de putere publică, acte de autoritate. Ele constau în declarații care vădă că alcatuiesc acte juridice cu caracter unilateral și executoriu, emanând de la autoritățile administrative ale Statului și emise în scopul funcționării serviciilor publice. Actele de gestiune au fost definite ca actele juridice cu caracter contractual, sau făcute pentru valorificarea unor drepturi contractuale, emise de Stat în calitate de persoană juridică și pentru administrarea patrimoniului său.

Această distincție dintre actele de autoritate și actele de gestiune, adoptată și de Legea nr. 29 este eronată deoarece în realitate Statul este o unică persoană juridică politico-teritorială. Or, din esența conceptului de personalitate juridică politico-teritorială a Statului rezultă că Statul constituie o singură persoană juridică, fiind aceeași atunci când contractează cu un particular sau când emite acte administrative. Într-adevăr, Statul are o singură și indivizibilă personalitate juridică politico-teritorială și poate

încheia toate categoriile de acte juridice, de drept public, de drept privat, etc..

CONDITIILE DE ADMISIBILITATE ALE
ACTIUNILOR DE CONTENCIOS
ADMINISTRATIV

Prin condiții de admisibilitate se înțeleg acele cerințe pe care acțiunile intentate, în temeiul actelor normative, trebuie să le îndeplinească, în prealabil, pentru ca instanța sesizată să poată proceda la judecarea fondului litigiului. Ele se pot referi la patru categorii de cerințe: a) la condiții referitoare la calitatea reclamantului; b) la natura actului administrativ supus judecății; c) la forme și termene și d) la absența unor cauze de neprimire, care ar putea duce de la început la respingerea acțiunii.

Cercetarea acestor condiții este prealabilă judecății fondului, deoarece judecătorii trebuie să verifice mai întâi dacă reclamantul are calitatea de a sta în instanță, dacă instanța este competentă de a judeca litigiul și să se pronunțe asupra actului administrativ pus în cauză, dacă acțiunea este intentată cu respectarea formelor și termenelor cerute de lege, dacă legea nu a stabilit cauze de neprimire în anumite cazuri când actele administrative nu pot fi atacate în justiție și numai după aceea să procedeze la judecarea motivelor pe care reclamantul își întemeiază acțiunea sa. Când una din aceste condiții de admisibilitate lipsește, acțiunea urmează să fie respinsă fără să se mai proceda la judecarea motivelor de fond.

. Condiții referitoare la calitatea reclamantului.

Aceste condiții se referă:

- a) la calitatea reclamantului de a sta în justiție
- b) și la dovada vătămării unui drept al său.

a) Legea nr. 29/1 990 în alin. 1 al art. 1 stabilește că au calitatea de a sta în justiție două categorii de persoane: persoanele fizice și persoanele morale sau juridice, fie că aceste persoane juridice sunt de drept public sau de drept privat. În definiția de persoană fizică se cuprind funcționarii publici. b) Legea nr. 29/1990, în același alineat 1 al art. 1, cere persoanei condiția de a dovedi că a fost vătămată în drepturile sale recunoscute de lege pentru a se putea adresa instanței judecătorești competente în scopul anularii, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Astfel, din punctul de vedere al calității reclamantului, contenciosul administrativ român este un contencios subiectiv, deoarece reclamantul nu poate sta în instanța decât în măsura în care actele și operațiunile administrative îi vătămă drepturile lui subiective.

Condiții referitoare la natura actului administrativ.

În temeiul art. 1 alin. 1 din Legea nr. 29/1 990, acțiunile persoanei vătămate în drepturile sale nu se pot îndrepta decât împotriva a două categorii de acte: a) în contra actelor administrative și b) în contrarefuzului nejustificat al unei autorități administrative de a-i rezolvă cererea referitoare la un drept recunoscut de lege.

În primul caz acțiunea este îndreptată în contra unui act pozitiv al Administrației, în al doilea caz acțiunea este îndreptată în contra abstențiunii sau refuzului Administrației de a rezolva cererea privitoare la un drept, echivalându-se abstențiunea cu un refuz nejustificat de rezolvare a cererii referitoare la un drept.

Actele administrative sunt acte juridice care emană de la autoritățile administrative. Astfel, criteriul care predomină în caracterizarea actelor administrative nu este criteriul material, ci cel organic, format, după natura organului de la care emană, indiferent de obiectul lor.

Drept urmare, sunt excluse din competența instanțelor de contencios administrativ actele cu caracter legislativ, chiar în cazul

când nu ar fi legi, ci acte administrative în forma de lege.

Condiții referitoare la forme și termene.

În primul alineat al art. 5 din Legea nr. 29/1 990 se stabilește ca înainte de a cere instanței jurisdicționale competente anularea actului sau obligarea la eliberarea lui, cel care se considera vătămat se va adresa pentru apararea dreptului sau, în termen de 30 de zile de la data când i s-a comunicat actul administrativ sau la expirarea termenului prevăzut la art. 1 alin. 2, autorității emitente, care este obligată să rezolve reclamația în termen de 30 de zile de la înregistrarea acesteia.

În alia. 2 al art. 5 se dispune ca în cazul în care cel care se considera vătămat nu este satisfăcut de soluția dată reclamației sale, el poate sesiza instanța în termen de 30 de zile de la comunicarea soluției.

În alia. 3 al art. 5 se prevede ca dacă cel care se considera vătămat în dreptul său s-a adresat cu reclamație și autorității administrative ierarhic superioare celei care a emis actul, termenul de 30 de zile, se calculează de la comunicarea de către acea autoritate a soluției date reclamației.

Alineatul 4 al art. 5 statorește ca sesizarea instanței se va putea face și în cazul în care autoritatea administrativă emitentă sau autoritatea ierarhic superioară nu rezolvă reclamația în termenul prevăzut în art. 1 .

În alin. 5 al art. 5 se statuează că în toate cazurile, introducerea cererii la instanța nu se va putea face mai târziu de un an de la data comunicării actului administrativ a cărui anulare se cere. Așadar, dacă după expirarea termenelor mai sus arătate persoanele nu s-au adresat instanțelor de contencios administrativ, ele nu sunt decazute definitiv din dreptul lor, care a făcut obiectul cererii, ci pot să reitereze cererea după procedura stabilită în art. 5 al Legii nr. 29/1990, dar nu mai târziu de un an de la data comunicării actului administrativ a cărui anulare se cere.

Absența unor cauze de neprimire.

Chiar dacă acțiunile intentate în temeiul Legii nr. 29/1990 întrunesc toate cele trei categorii de condiții enumerate, totuși ele pot fi respinse de la început, fără să se procedeze la judecarea fondului litigiului, fie că actual este legal sau ilegal, fie că vatămăm sau nu drepturile recunoscute de lege reclamantului, atunci când se poate opune reclamantului anumite cauze de reprimire stabilite de art. 2 al aceleiași Legi nr. 29/1990. Aceste cauze de reprimire pot fi de două categorii: A) cauze de neprimire rezultând din natura actului; B) cauze de neprimire rezultând din existența unui recurs paralel.

A. Cauze de neprimire rezultând din natura actului.

Cu toate că în Statul de drept, în activitatea sa Administrația se conformează principiului legalității, totuși unele categorii de acte administrative sunt sustrate oricărui control judecătoresc. Astfel, în temeiul art. 2 litera a din Legea nr. 29/1990 nu pot fi atacate în justiție, actele care privesc raporturile dintre Parlament sau Președintele României și Guvern; actele administrative de autoritate și actele de gestiune ale organelor de conducere din cadrul Parlamentului; actele administrative referitoare la siguranța internă și externă a Statului, precum și cele referitoare la interpretarea și executarea actelor internaționale, la care România este parte; măsurile urgente luate de organele puterii executive, pentru evitarea sau înlăturarea efectelor unor evenimente prezentând pericol public, cum sunt actele emise ca urmare a stării de necesitate sau pentru combaterea calamităților naturale, incendiilor de păduri, epidemiilor, și altor evenimente de aceeași gravitate.

În ceea ce privește actele administrative ale organelor de conducere din cadrul Parlamentului în jurisprudența noastră din perioada interbelică s-a constatat că atături de organele parlamentare există o serie de birouri și servicii administrative compuse din funcționari de carieră și care îndeplinesc o activitate administrativă fără legătura cu exercițiul funcției parlamentare. Înalta Curte de Casație a considerat că actele emise de Președinții corpurilor legislative în calitate de șefi ai acestor servicii pot fi acte administrative supuse controlului judecătoresc, deoarece în această calitate ei îndeplinesc însărcinări de organe administrative propriu zise

B. Cauze de neprimire rezultând din existența unui recurs paralel.

Acțiunile introduse la instanțele de contencios administrativ, revăzute de legea din 1990, mai pot fi declarate neadmisibile, pentru motivul ca reclamantul are la dispoziție un recurs paralel și anume o alta cale de atac, de natura judecatorească prin care poate obține o satisfacție echivalentă.

Teoria recursului paralel nu are drept efect de a sustrage anumite elemente administrative oricui control judecătoresc, ci de a tăgădui instanțelor de contencios administrativ, investite cu o competență generală în aceasta materie, competența de a judeca anumite acte, pentru atacarea carora legile speciale au instituit jurisdicțiuni pe cai de atac speciale.

Astfel, Leger nr. 29/1990 în art. 2 litera c dispune că nu pot fi atacate în justiție actele administrative pentru desființarea sau modificarea carora se prevede, prin lege speciala, o alta procedura juridiciară.

Este necesar sa fie intrunite mai multe condiții pentru ca acțiunea intentata la instanțele de contencios administrativ să poata fi declarata ca neadmisibila opunindu-se reciamantul din cauza de neprimire rezultand din existența unui recurs paralel.

Bibliografie :

Mihai T. Oroveanu –Tratat de Drept Adminstrativ

[Www.referateok.ro](http://www.referateok.ro) – cele mai ok referate